

מומחים: המדיניות הכלכלית מוטה לטובת המעסיקים ואינטרסים צרים

"שוק העבודה בישראל נמצא עתה באחת התקופות הקשות שידע. חלק מהקשיים נובע ממדיניות שגויה לאורך שנים, וחלק מתהליכים העוברים על המשקים המערביים ומהמצב הביטחוני הנוכחי. התוצאה היא שיעורי השתתפות נמוכים מאוד בכוח העבודה ושיעורי אבטלה גבוהים למדי, הבאים לידי ביטוי בעוני ואי-שיוויון בהכנסות ברוטו, שהם בין הגבוהים במערב וממשיכים לגדול בהתמדה". כך קובע מסמך שנכתב במשותף על ידי ד"ר דן בן-דוד מהחוג למדיניות ציבורית באוניברסיטת תל אביב, **ד"ר אבנר אחיטוב מהחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה**, ד"ר נח לויין-אפשטיין מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל אביב וד"ר חיה שטייר מהחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל אביב.

הארבעה מדגישים בחוברת שכתבו "תוכנית מתאר לשיפור מצב התעסוקה בישראל", שפורסמה באחרונה, כי "המצב הקיים אינו מחויב המציאות. במקום לתת לגלובליזציה להחמיר את המצב הכלכלי-חברתי, מדינת ישראל יכולה לתעל את הפתיחות לכיוונים של העלאת רמת החיים של כלל האוכלוסייה, כולל של הקבוצות החלשות, ולהקטנת ניכרת של האבטלה. קובעי המדיניות מכנים בשוגג כקפטליזם את מדיניותם הכלכלית-חברתית, אשר מוטה לטובת מעסיקים ולאינטרסים אישיים ואידיאולוגים צרים, שאין להם כל קשר עם התנהלות כלכלית קפטליסטית. הארבעה קובעים כי, "משק צומח צריך יותר ויותר עובדים משכילים ומיומנים. המטרה המרכזית של מדינת ישראל בתחום הכלכלי-חברתי צריכה להתמקד בשני מישורים בו זמנית, הגברת רמת הידע והמיומנויות באוכלוסייה בכלל ובאוכלוסייה החלשה בפרט, ושיפור משמעותי בסביבת העבודה".

החוברת קובעת, כי "עבודה היא לא רק פעילות יצרנית, יש לה היבטיים חברתיים ורגשיים והיא מהווה מרכיב מרכזי בזהותם של רוב האנשים מהיותה הפעילות העיקרית של האדם בחברה המודרנית". החוברת קובעת, בהסתמך על מחקרים בעולם ובארץ, כי "אין כל סימוכין לתחושה שישראלים מתיחסים אחרת מעמים אחרים לנושא העבודה. רצונם לעבוד אינו נופל מרצונם של עמים אחרים. ממצאי מדגם אף מצביעים על כך שבארץ אחוז האנשים הרוצים לעבוד גבוה ממרבית המדינות האחרות".

החוברת מציעה שורה של דרכים לשיפור מצב התעסוקה בישראל, כולל הקטנת נטל המס על עבודה, החלפת תמריצים לאי-עבודה בתמריצים לעבודה, והקמת רשת משולבת להשלמת השכלה, הכשרות מקצועיות והשמה תעסוקתית. החוברת מציעה מאות אלפי מקומות עבודה חדשים, על ידי התגייסות לאומית לפרויקטים גדולים בתחום התשתיות.